

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14856,Zwiazek-Zawodowy-Funkcjonariuszy-Milicji-Obywatelskiej.html>
19.05.2024, 14:59

Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej

Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej. 20 V 1981 przedstawiciele 120 jednostek garnizonu katowickiego zebrani w V Komisariacie MO w Szopienicach uchwalili 17 postulatów dotyczących m.in. niewykorzystywania MO do rozgrywek politycznych, wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach i dniach wolnych, utworzenia związku zawodowego milicjantów. Od 24 V 1981 zaczęły powstawać Komitety Założycielskie ZZ FMO w różnych jednostkach MO. 26 V 1981 w Batalionie Patrolowym KS MO w Warszawie przedstawiciele jednostek MO z woj. stołecznego i kilku innych województw wybrali Tymczasowy [Komitet Założycielski](#) NSZZ FMO z sierż. Ireneuszem Sierańskim jako przewodniczącym. Ruch związkowy objął 428 jednostek MO w 40 województwach i 3 jednostki szkoleniowe, tj. ok. 16% jednostek organizacyjnych MO. Występował przeważnie w jednostkach niższego i średniego szczebla: komisariatach i komendach miejskich, obejmował po kilka lub kilkanaście jednostek MO, najwięcej w woj. stołecznym – 65. Struktury założycielskie ZZ FMO powstały w 38 jednostkach MO w 26 woj. W Białymstoku, Bielsku-Białej, Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Nowym Sączu, Ostrołęce, Siedlcach, Szczecinie, Tarnowie i Warszawie powstały garnizonowe komitety założycielskie. 1 VI 1981 odbyły się 2 niezależne zjazdy delegatów z jednostek MO: w Warszawie (700 uczestników; listę obecności podpisało 578) i Katowicach (111 uczestników). Tego samego dnia delegacja zjazdu katowickiego przyjechała do Warszawy i przyłączyła się do trwającego tam zjazdu. W Warszawie utworzono Ogólnopolski Komitet Założycielski ZZ FMO. Przewodniczącym OKZ został por. Wiktor Mikusiński z KS MO, wiceprzewodniczącymi por. Kazimierz Kolinka z Łodzi i kpt.

Edward Szybka z Krakowa; w składzie prezydium znaleźli się przedstawiciele 35 garnizonów. 2-7 VI 1981 trwały zakończone fiaskiem rozmowy przedstawicieli OKZ z Komisją Koordynacyjną Rady Ministrów ds. Umacniania Praworządności i Przestrzegania Porządku Publicznego. Władze nie wyraziły zgody na tworzenie związków zawodowych w MO i SB, forsowały natomiast koncepcję rad pracowniczych. 9 VI 1981 W. Mikusiński ustąpił z funkcji przewodniczącego OKZ, nowym przewodniczącym został I. Sierański. 10 VI 1981 OKZ FMO złożył w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie wniosek o rejestrację związku, sąd odrzucił go ze względu na uchybienia formalne, 27 VII 1981 złożono wniosek uzupełniony. 22 IX 1981, na posiedzeniu niejawnym, sędzia Zdzisław Kościelniak zawiesił postępowanie do czasu rozstrzygnięcia przez SN zapytania prawnego Ministerstwa Sprawiedliwości: „Czy funkcjonariusz MO jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 ustawy z 1 VII 1949 o związkach zawodowych w związku z art. 2 i 19 kodeksu pracy?”. 25 IX 1981 OKZ przekształcił się w Komitet Protestacyjny, na którego czele stanął I. Sierański; podjęto okupację Hali Gwardii, przerwano ją jednak po kilku godz. pod groźbą interwencji. Przedstawiciele OKZ uczestniczyli też w strajku w Wyższej Oficerskiej Szkole Pożarniczej w Warszawie (25 XI – 2 XII 1981).

W 2. dekadzie VI 1981 rozpoczęły się czystki w MO. 12 VI 1981 rozwiązany został Batalion Patrołowy KS MO, do X 1981 przeprowadzono ponad 500 rozmów z funkcjonariuszami zaangażowanymi w tworzenie ZZ FMO, do 13 XII 1981 zwolniono ok. 120 osób.

„S”, szczególnie jej władze krajowe, długo pozostawała ostrożna wobec tej inicjatywy. Przełomem było zaproszenie przedstawicieli OKZ ZZ FMO na 2. turę I KZD. 28 IX 1981, mimo prób przeciwdziałania ze strony MO i SB, entuzjastycznie przyjęte przemówienie w imieniu milicyjnych związkowców wygłosił plut. rezerwy MO Zbigniew Żmudziak. Przedstawiciele OKZ spotkali się z przewodniczącym „S” Lechem Wałęsą i wzięli udział we wspólnej konferencji prasowej. 10 XII 1981 w Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego przedstawiciele ZZ FMO podjęli głodówkę protestacyjną ws. rejestracji związku. 11 XII 1981 KK „S” w

uchwale na ten temat poparła utworzenie ZZ FMO, wyraziła gotowość udzielenia pomocy, wezwała też do takiej pomocy organizacje regionalne i zakładowe, sprzeciwiła się zwalnianiu funkcjonariuszy za działalność związkową, postulowała pełną swobodę działania ZZ FMO. 12 XII 1981 KK „S” wydała oświadczenie ws. strajku głodowego w Stoczni Szczecińskiej, domagała się natychmiastowego podjęcia negocjacji przez przedstawicieli Sejmu PRL i MSW z milicyjnymi związkowcami. Do takich negocjacji nie doszło.

Najważniejszymi postulatami ruchu związkowego, obok utworzenia związku zawodowego funkcjonariuszy, były: rozwiązywanie konfliktów społecznych metodami politycznymi, apolityczność resortu spraw wewnętrznych i odebranie aparatowi PZPR możliwości ingerencji w działania organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, oddzielenie SB od MO, wprowadzenie ochrony prawnej funkcjonariuszy w stosunkach służbowych i pomocy w przypadku prowadzenia postępowania karnego przeciwko funkcjonariuszowi, gwarancja swobody światopoglądowej funkcjonariuszy, wprowadzenie zmian w polityce karnej, zwłaszcza uproszczenie procedury karnej, odkłamanie statystyki kryminalnej, poprawa metod pracy, warunków służby i wyposażenia.

Po 13 XII 1981 kontynuowano rozmowy ostrzegawcze, internowano co najmniej 25 funkcjonariuszy, 3 aresztowano pod zarzutem ujawnienia „S” tajemnicy służbowej.

Osoby próbujące tworzyć ZZ FMO były rozpracowywane 21 IX 1981 – 27 IV 1984 przez SB w ramach SOR krypt. Rozłam.

Grzegorz Majchrzak

[Region Polska](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)